

VEROTUKSEN TUETTAVA ILMASTOSTRATEGIAA

- Harkitsematon verotus nakertaa kaivoksia ja Suomen ilmastostrategiaa

Toukokuussa julkaistu kaivostoiminnan verotusta koskeva tutkimus (TaxMine, VN TEAS) toi hyvin näkyviin kaivosteollisuudelle suunniteltujen veromuotojen erilaiset vaikutukset.

TaxMine-hankkeen kaivosverotutkimus avaa ansiokkaasti erilaisten veromuotojen vaikutuksia kaivosyritysten kannattavuuteen. Tutkimus tuo tärkeää tietoa, sillä veron on kohdeltava oikeudenmukaisesti ja kannustavasti erityyppisiä kaivosyrityksiä. Tämä on lainsäätäjälle haastavaa, koska eri kaivosten toimintaedellytyksissä on merkittäviä eroja.

Tutkimus kertoo selkeästi myös veron vaikutuksista Suomen houkuttavuuteen investointikohteena sekä mahdollisten uusien kaivosten käynnistämiseen, mikä on tärkeä näkökulma mineraalien kysynnän kasvaessa väistämättä megatrendien vaikutuksesta.

→ *Kaivosveron mahdollinen käyttöönotto edellyttää vielä lisäselvityksiä ja vaikutusarviointeja sekä täsmällistä lainsäädännön valmistelua.*

Lainsäädännön ja verotuksen muutosten yhteisvaikutus selvitettävä

Kaivosalan keskeinen huoli on, että kaivosverotuksen ohella eri ministeriöissä valmisteltavien lakien yhteisvaikutus on liian raskas, vaikka yksikään laki ei sitä sellaisenaan olisi. Kaivoslaki, maankäyttö- ja rakennuslaki, luonnonsuojelulain uudistus ja energiaverotus ovat tulossa olevista laeista merkittävimpiä.

Haluamme myös nostaa esille hallitusohjelman ulkopuolelta kiinteistöverotuksen, joka on KHO:n vuosikirjapäätöksen (KHO:2021:85) jälkeen muutoksen alla. Samoin tarkentuvat vastuujärjestelmät (vakuudet ja toissijainen vastuujärjestelmä) merkitsevät lisäkustannuksia kaivostoiminnalle.

→ *Hallitusohjelmaan kirjattu lupaus kaivosyritysten toimintaedellytysten varmistamisesta on pidettävä mielessä.*

Erityisesti kaivosverotuksesta

Kaivostoiminnan ensisijainen edellytys on alueen kallioperän geologia ja malmikriittisyys. Suomen osalta edellytykset täyttyvät ja maan malminetsinnän volyymi on viime kymmenen vuoden aikana saatu kasvuun. Tutkimukseen on käytetty runsaasti ulkomaisia varoja. Myös kaivosten teolliseen laajentamiseen on Suomessa investoitu hyvin mutta uusia kaivoshankkeita emme kuitenkaan ole onnistuneet käynnistämään.

Investointien näkökulmasta verokeskustelussa esillä olleet määrä- ja arvorajallit tekevät kaivoksista helposti kannattamattomia.

→ *Maltillinen kaivosverotus pitkällä tähtäyksellä kasvattaa verotuottoja, varmistaa työllisyyttä ja mahdollistaa kaivosten ja jatkojalostuksen arvoketjun kasvun.*

Sähkövero vaikeuttaa päästöjen leikkaamista

Hallitusohjelmassa mainittu sähköveroluokan nosto vaikuttaa kannattavuuden kokonaiskuvaan. Samalla sähköveron nosto vaikeuttaa kaivoksille suunniteltuja toimia CO₂-päästöjen vähentämiseksi ja on siten myös ristiriidassa hallituksen ilmastotavoitteiden kanssa.

→ *Sähköveron korotus (kolminkertaistaminen) merkitsisi kaivoksille rangaistusta investoinneille, joilla tähdätään päästöjen vähentämiseen*

Kaivosteollisuus ohjaisi verotulot kuntiin

Taxmine-tutkimus suosittaa mahdollisen kaivosveron tuottojen ohjaamista valtiolle, koska tutkimuksessa ei luoteta kuntien kykyyn käyttää satunnaisia verotuottoja.

→ *Kaivosteollisuus toivoo, että mahdollisen kaivosveron tuotto ohjataan valtion sijaan suoraan kunnille. Kaivostoiminnan vaikutukset kohdistuvat paikallisesti kuntatasolla ja kunnilta edellytetään toimenpiteitä kaivoksen perustamisen myötä.*

Fit for 55 edellyttää kaivoksia

Heinäkuussa 2021 julkaistu EU:n Fit for 55 -lakipakettiehdotus sisältää kaivosteollisuuden kannalta tärkeän viestin siitä, että EU:ssa vauhditetaan irtautumista fossiilitaloudesta mm sähköistämisen kautta. Vastuullisella kaivostoiminnalla Suomella on hyvät edellytykset ottaa iso osa mineraalitalouden arvoketjusta haltuun ja nostaa jalostusastetta korkeammalle, mikä omalta osaltaan auttaa viemään vähähiiliseen tulevaisuuteen tähtäävää teollisuutta eteenpäin.

→ *Suomella on hyvät edellytykset luoda kasvua ja saada uusia investointeja mineraalitalouden arvoketjulle mutta se vaatii myös kaivostoiminnan toimintaedellytysten olemassaoloa ja pitkäjänteistä sekä ennustettavaa kehittämistä.*

→ *Samalla tulee huolehtia siitä, että kaivosten ja muun teollisuuden lupamenettelyt ovat ennustettavia ja että lupaprosessit eivät kestä liian pitkää aikaa.*

→ *Suomessa arvoketju ei vaikuta pelkästään paikallisesti vaan edesauttaa globaalisti kestävämmän tulevaisuuden puolesta.*